

بررسی عوامل مؤثر بر رضامندی کشاورزان شهرستان الشتر از کلاس‌های آموزشی ترویجی با استفاده از شاخص نروژی سنجش رضامندی مشتری

فاطمه رحیمی فیض آباد^۱ و مسعود یزدان پناه^۲

۱- دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان
(rahimifatemeh418@yahoo.com)

۲- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، ایران

چکیده

یکی از مهم‌ترین اهداف ترویج کشاورزی، آموزش غیررسمی کشاورزان از طریق برگزاری کلاس‌های آموزشی ترویجی است. از طرف دیگر ارزیابی مداوم این ابزار آموزشی عامل مؤثری در موفقیت آن می‌باشد. یکی از راه‌های ارزیابی کلاس‌های آموزشی ترویجی، ارزیابی به‌وسیله خود کشاورزان از طریق بررسی رضایت کشاورزان است. چرا که ترویج زمانی مؤثر خواهد بود که کشاورزان از آن راضی باشند. لذا، هدف کلی پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر رضامندی کشاورزان از کلاس‌های آموزشی ترویجی شهرستان الشتر بود. به‌منظور دستیابی به این هدف، در این تحقیق از شاخص نروژی سنجش رضامندی مشتری به‌عنوان چارچوب نظری تحقیق و از روش پیمایش به‌عنوان روش تحقیق استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش کشاورزان شهرستان الشتر بودند که در کلاس‌های آموزشی ترویجی شرکت نموده بودند (۲۲۰ نفر) که ۱۴۰ نفر آن‌ها براساس جدول کرجسی و مورگان و با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای سهمیه‌ای تصادفی به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. داده‌های مورد نیاز پژوهش با استفاده از پرسشنامه محقق ساخت گردآوری شد که روایی آن از سوی گروهی از متخصصان موضوعی بررسی و تأیید و برای تعیین میزان پایایی بخش‌های مختلف آن، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد (۰/۷۸ تا ۰/۹۵). یافته‌ها نشان دادند، متغیر ارزش درک شده بالاترین تأثیر مستقیم را روی رضامندی کشاورزان از کلاس‌های ترویجی داشت و انتظارات درک شده دارای بالاترین تأثیر غیرمستقیم روی رضامندی کشاورزان از کلاس‌های ترویجی بود، همچنین در مجموع تأثیر مستقیم و غیرمستقیم، انتظارات بالاترین تأثیر را بر رضامندی کشاورزان از کلاس‌های ترویجی داشت. **واژه‌های کلیدی:** رضامندی کشاورزان، شاخص نروژی سنجش رضامندی مشتری، ترویج کشاورزی، کلاس‌های آموزشی ترویجی